

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 105/2021
18.03.2021. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Весне Поповић, председника већа, Зоране Делибашић и Гордане Комненић, чланова већа у парници тужиле АА из ..., чији је пуномоћник Зоран Живановић, адвокат из ..., против тужене Републике Србије, коју заступа Државни правобранилаштво, ради утврђења дискриминације, одлучујући о ревизији тужиле изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 3533/20 од 24.09.2020. године, у седници одржаној дана 18.03.2021. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија тужиле АА из ..., изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 3533/20 од 24.09.2020. године.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Београду П 2819/19 од 06.02.2020. године, ставом првим изреке, одбијен је тужбени захтев тужиле којим је тражила да суд утврди да је тужена, решењима својих органа – Вишег суда у Београду, у предмету Рех 33/12 од 25.03.2013. године и Апелационог суда у Београду, у предмету Рех 86/13 од 27.12.2013. године, дискриминаторски поступала према тужилу АА из ... и покојном ББ, као неоснован. Ставом другим изреке, одбачена је тужба у делу којим је тражено да се преиначи решење Вишег суда у Београду Рех 33/12 од 25.03.2013. године, потврђено решењем Апелационог суда у Београду Рех 86/13 од 27.12.2013. године и да се утврди да су одлуке Комисије за утврђивање ратне добити при VII реону број ... од 27.11.1945. године, Комисије за утврђивање ратне добити при Извршном народном одбору Града Београда број 1595 од 10.06.1946. године и одлука Другог среског суда за Београд И 404/46/VI од 20.06.1947. године, ништави од дана њиховог доношења и да су ништаве справне последице ових одлука, као недозвољена. Ставом трећи изреке, тужила је обавезана да туженој накнади трошкове парничног поступка у износу од 34.500,00 динара.

Апелациони суд у Београду је, пресудом Гж 3533/20 од 24.09.2020. године, одбио је, као неосновану жалбу тужиле и потврдио пресуду Вишег суда у Београду П 2819/19 од 06.02.2020. године

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужилца је изјавила благовремену ревизију, због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Врховни касациони суд је испитао побијану одлуку, у смислу одредбе члана 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ бр. 72/11... 18/20), и утврдио да је ревизија тужилца неоснована.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности, а ни повреди из става 1. тог члана Закона, пред другостепеним судом, која би могла да утиче на доношење законите и правилне одлуке.

Према утврђеном чињеничном стању, решењем Вишег суда у Београду Рех 33/12 од 25.03.2013. године, одбијен је захтев предлагача АА, овде тужилца, за рехабилитацију покојног ББ, са образложењем да чињенице на којима је захтев заснован, а којима се указује да је покојни ББ био жртва прогона и насиља из политичких разлога, немају упориште у изведеним доказима, нити је суд друге доказе могао да прибави, пошто о томе не постоји било каква документација или податак. Решењем Апелационог суда у Београду Рех 86/13 од 27.12.2013. године, одбијена је, као неоснована жалба предлагача АА и потврђено решење Вишег суда у Београду Рех 33/12 од 25.03.2013. године. Тужилца тврди да је, горе наведеним одлукама, дискриминисана односно да је дискриминисан рехабилитант ББ, јер је за исте радње стављен у неравноправан положај са лицима која су, по истом основу, била осуђена, а која, су за разлику од њега, рехабилитована.

Врховни касациони суд налази да је, код овако утврђеног чињеничног стања, тужбени захтев тужилца, одлукама нижестепених судова, правилно одбијен.

Закон о забрани дискриминације („Службени гласник РС“, број 22/09), у члану 2. став 1. прописује да изрази „дискриминација“ и „дискриминаторско поступање“ означавају свако неоправдано прављење разлике или неједнако поступање, односно пропуштање (искључивање, ограничавање или давање првенства), у односу на лица или групе, као и чланове њихових породица или њима блиска лица на отворен или прикривен начин, а који се заснива на раси, боји коже, прецима, држављанству, националној припадности или етничком пореклу, језику, верским или политичким убеђењима, полу, родном идентитету, сексуалној оријентацији, имовном стању, рођењу, генетским особеностима, здравственом стању, инвалидитету, брачном и породичном статусу, осуђиваности, старосном добу, изгледу, чланству у политичким, синдикалним и другим организацијама и другим стварним, односно претпостављеним личним својствима. У смислу става 2. те одредбе Закона, изрази „лица“ и „свако“ означавају оног ко борави на територији Републике Србије или на територији под њеном јурисдикцијом, без обзира на то да ли је држављанин Републике Србије, неке друге државе, или је лице без држављанства, као и правно лице које је регистровано, односно обавља делатност на територији Републике Србије. Чланом 3. став 1. истог Закона прописано је да свако има право да га надлежни судови и други органи јавне власти Републике Србије, ефикасно штите од свих облика дискриминације.

Одредбом члана 142. став 2. Устава Републике Србије, прописано је да су судови самостални и независни у свом раду и суде на основу Устава, закона и других општих аката, када је то предвиђено законом, опште прихваћеним правила Међународног права и потврђених међународних уговора.

На основу цитираних одредби следи да судске одлуке нису акти дискриминације, нити поступање судова приликом одлучивања може да буде дискриминаторско поступање.

Неосновани су наводи ревизије тужиле да су нижестепени судови погрешно применили материјално право, јер нису имали у виду одредбу члана 15. Закона о забрани дискриминације. Том одредбом Закона прописано је да свако има право на једнак приступ и једнаку заштиту својих права пред судовима и органима јавне власти (став 1.) а да се дискриминаторско поступање службеног лица, односно одговорног лица у органу јавне власти, сматра тежом повредом радне дужности у складу са законом (став 2.). Супротно наводима ревидента, одлуке нижестепених судова засноване су на правилној примени материјалног права имајући у виду да суд одлуку о тужбеном захтеву доноси на основу чињеничног стања утврђеног у сваком конкретном случају. Поступање суда у ситуацији када странка сматра да је изгубила спор због личног својства, не може да се цени као дискриминација по одредбама Закона о забрани дискриминације. Судска одлука није акт дискриминаторског поступања, већ се ради о примени материјалног права на чињенично стање утврђено у сваком конкретном случају.

На основу изнетог, Врховни касациони суд је одлуку као у изреци донео применом одредбе члана 414. став 1. Закона о парничном поступку.

**Председник већа – судија
Весна Поповић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић